

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-01-138S

СИЛАБУС освітнього компоненту		SYLLABUS	
Економіка природокористування		Economics of nature use	
Шифр за ОП	ББ1.2.6	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: bachelor's (first)	
Галузь знань: Природничі науки	10	Fields of knowledge: Natural sciences	
Спеціальність Географія	106	Speciality Geography	
Освітня програма: Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами		Educational Program: Constructive geography, management of water and mineral resources	

РІВНЕ – 2023

Силабус освітнього компоненту «Економіка природокористування» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами» спеціальності 106 «Географія». Рівне. НУВГП. 2023. 11 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/19413>

Розробник силабусу:
Костриченко В. М., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Силабус схвалений на засіданні кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Протокол №1 від “28” серпня 2023 року

Завідувач кафедри:
е-підпис Кушнір Н. Б., к.е.н., професор

Керівник (гарант) ОП:
е-підпис Басюк Т.О., к.т.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕАВГ
Протокол № 1 від “ 26 ” вересня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕАВГ:
е-підпис Сафоник А.П., д.т.н., професор

Попередня версія силабусу (вказати шифр) публікується вперше

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА освітнього компоненту ‘Економіка природокористування’	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами
Спеціальність	106 «Географія»
Рік навчання, семестр	4-й, 7-й семестр/ 5-й, 9-й семестр
Кількість кредитів	3
Лекції:	14/2 години
Практичні заняття:	16/4 години
Самостійна робота:	60/84 годин
Курсова робота:	-
Форма навчання	денна/ заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
Лектор	Костриченко Валентина Михайлівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу Національного

університету водного господарства та природокористування

Вікіситет	https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/
ORCID	0000-0003-4210 6105
Канали комунікації	v.m.kostrychenko@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці навчального компоненту в системі MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/user/index.php?id=5711

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

«Економіка природокористування» є вибірковим освітнім компонентом підготовки бакалавра географії і орієнтований на опанування здобувачами вищої освіти економічних знань щодо загальних засад природокористування та економічних аспектів екологічних проблем.

Метою вивчення дисципліни є сприяння формуванню у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей економічного спрямування.

Завдання дисципліни:

- формування вільного володіння категоріальним апаратом;
- вміння застосовувати отримані теоретичні знання до аналізу конкретних еколого-економічних ситуацій та прийняття ефективних рішень;
- набуття практичних навичок розрахунку та оцінювання економічної ефективності природоохоронних заходів;
- підвищення економічної культури фахівця з географії.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/user/index.php?id=5711>
<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/19413>

Передумови вивчення (місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)

Передумови вивчення забезпечують такі навчальні дисципліни: «Методи і методика географічних досліджень», «Рекреаційні та туристичні ресурси України».

Компетентності

- ЗК1.** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК9. Здатність працювати автономно.
СК2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.
СК4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтно-оболонки.
СК5. Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.

СК7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.

СК9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.

СК12. Здатність демонструвати розуміння географічних аспектів взаємодії в системі «природа-господарство-населення».

СК13. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички для характеристики геосистем регіонального та локального рівнів.

СК14. Володіння сучасними методами моделювання географічних та геоекологічних об'єктів, процесів та явищ довкілля.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР4. Аналізувати географічний потенціал території.

ПР5. Збирати, аналізувати та обробляти інформацію в області географічних наук.

ПР6. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.

ПР8. Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер.

ПР13. Знати та розуміти регулювання використання природних ресурсів і ведення їхнього кадастру, визначати сучасну структуру та географію природно-ресурсного потенціалу, основні тенденції використання природних ресурсів, розуміти ризики їхньої вичерпності для існування людського суспільства.

ПР17. Характеризувати комплексно природні, демографічні, соціально-економічні умови і ресурси територіальних об'єктів різних рангів, проводити експертизи та складати географічні, геологічні, гідрологічні, геоекологічні висновки, акти та рекомендації, принципіві проектні схеми та обґрунтовувати пріоритетні напрями просторового розвитку.

Структура та зміст освітнього компонента

Лекцій – 14/2 год. Лабораторні – 16/4 год. Самостійна робота – 58/84 год.

Методи та технології навчання: Лекції, презентації, обговорення, ситуаційні дослідження

Засоби навчання: Мультимедіа, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення

Лекційні та лабораторні заняття

Тема

**Кількість годин,
результати навчання,
література**

Зміст тем

Тема 1. Економіка природокористування як наука

лекцій – 2 год.
лаборат. – 2 год.
ПР4, ПР5, ПР6, ПР8,
ПР17
Література:
[1,2,3,10,11,15]

Об'єкт та предмет економіки природокористування. Сутність природокористування. Сутність економіки природокористування. Мета та основні завдання економіки природокористування.

Сучасні тенденції природокористування в Україні. Екологічна ситуація в Україні. Основні фактори забруднення атмосферного повітря, води, ґрунтів. Проблеми природокористування та шляхи їх вирішення.

Міжнародні аспекти економіки природокористування. Пріоритети зовнішньої політики України в сфері природокористування. Головні напрями міжнародної екологічної співпраці. Основні завдання міжнародного екологічного співробітництва.

Тема 2. Статистика природних ресурсів та їх економічна оцінка

лекцій – 2 год.
лаборат. – 2 год.

Сутність статистики навколишнього середовища. Об'єкт статистики навколишнього середовища. Функції статистики навколишнього середовища. Аналіз

<p>ПР4, ПР5, ПР6, ПР8, ПР13, ПР17 Література: [1,5,6,7,10,11,15,19]</p>	<p>статистики з охорони та раціонального використання водних ресурсів. Аналіз статистики з охорони атмосферного повітря. Аналіз земельних і лісних ресурсів.</p> <p>Економічна оцінка природних ресурсів. Сутність, об'єкти, сфера застосування економічної оцінки природних ресурсів. Основні концепції оцінки природних ресурсів. Абсолютна та порівняльна економічні оцінки природних ресурсів.</p> <p>Концепція платності природокористування. Об'єкти і суб'єкти плати за природокористування. Фактори, що впливають на розмір і склад платежів за природні ресурси. Економічні санкції у вигляді штрафних платежів за понадлімітне і нераціональне використання природних ресурсів. Екологічні платежі.</p>
<p>Тема 3. Актуальні екологічні проблеми економічного розвитку</p>	
<p>лекцій – 4 год. лаборат. – 4 год. ПР4, ПР5, ПР6, ПР8, ПР13, ПР17 Література: [1,2,3,4,8,11,13,14]</p>	<p>Актуальність екологічно збалансованого розвитку. Першопричини екологічних проблем України. Основні принципи збалансованої моделі природокористування в економічній сфері. Раціональна модель еколого-збалансованого природокористування.</p> <p>Екологізація економіки та ресурсно-екологічна безпека. Поняття та правове забезпечення екологічної безпеки. Державна політика в сфері техногенної та природної безпеки. Поняття екологізації економіки.</p> <p>Еколого-економічні збитки та методика їх визначення. Поняття еколого-економічного збитку. Механізм відповідальності за порушення природоохоронного законодавства. Методичні підходи до визначення еколого-економічного збитку.</p>
<p>Тема 4. Ресурсозбереження та ефективність використання вторинних ресурсів</p>	
<p>лекцій – 2 год. лаборат. – 2 год. ПР4, ПР5, ПР6, ПР13, ПР17 Література: [2,3,4,5,9,10,11,12,17]</p>	<p>Політика ресурсозбереження, її суть та основні напрямки. Поняття ресурсозбереження. Основні напрями зниження матеріаломісткості продукції та енергомісткості.</p> <p>Ефективність вторинного ресурсокористування. Сутність безвідходних технологій. Досвід використання вторинних ресурсів в розвинутих країнах світу та в Україні.</p> <p>Стимулювання екологізації НТП в природокористуванні. Організаційно-економічні умови для розвитку внутрішнього трансферу технологій. Пріоритетні напрями впровадження НТП задля ресурсозбереження. Першочергові задачі щодо розвитку НТП в галузі довілля.</p>
<p>Тема 5. Економічна ефективність природоохоронних заходів</p>	
<p>лекцій – 2 год. лаборат. – 4 год. ПР4, ПР5, ПР6, ПР13, ПР17 Література: [2,3,4,9,12,15,16]</p>	<p>Сутність природоохоронної діяльності. Взаємодія економічної системи і навколишнього природного середовища. Основні екологічні проблеми.</p> <p>Економічні показники природоохоронної діяльності. Основні показники природоохоронної діяльності. Економічний ефект та соціальний ефект охорони навколишнього природного середовища. Показники еколого-економічної ефективності.</p> <p>Методика оцінювання економічної ефективності природоохоронних заходів. Абсолютна економічна ефективність. Порівняльна економічна ефективність. Чистий економічний ефект.</p>

Тема 6. Фінансово-економічні інструменти раціонального природокористування

лекцій – 2 год.
лаборат. – 2 год.
ПР4, ПР5, ПР6, ПР13,
ПР17
Література:
[2,3,4,9,12,14,17,18]

Економічні інструменти у сфері природокористування. Сутність економічних інструментів природокористування. Найбільш поширені економічні інструменти екологічної політики в зарубіжних країнах. Екологічне оподаткування. Цінові інструменти. Економічне стимулювання раціонального природокористування. Екологічне інвестування.

Плата за використання природних ресурсів. Види платежів (зборів) за використання природних ресурсів: земельних, водних, лісових, плата за користування надрами для видобування корисних копалин.

Плата за забруднення природного середовища. Сутність плати за забруднення довкілля. Порядок визначення плати за забруднення природного середовища.

Форми та методи навчання

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання.

Лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На лабораторних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі, наближені до реальних ситуацій: використовується роздатковий матеріал (наочність) для формування у студентів системного мислення, розвитку пам'яті; проводиться дискусійне обговорення проблемних питань.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод вільних асоціацій, метод обговорення тематичних зображень, метод "переваги та недоліки", метод "Робота в мережі".

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. На початку проведення міні-лекції за вказаними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або лабораторні заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стислого викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань. Однією з позитивних рис презентації та її переваг за умови використання в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти під час роботи в певній малій групі.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і

переконання, виробляють вміння формулювати думки и висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів. Обговорення тематичних зображень дає змогу візуально сприймати інформацію, сприяє розвитку асоціативного мислення та кращому засвоєнню матеріалу.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

-технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук;
-програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет;
-програмне забезпечення: система дистанційного навчання Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролю знань, а також вчасно виконати практичні завдання. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

– 60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань лабораторних занять та інших поточних завдань, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;
– 40 балів – модульні контролю (20+20).

Всього 100 балів.

Шкала оцінювання наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/user/index.php?id=5711>.

Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Модульний контроль проходить у формі тестування на університетській платформі MOODLE.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Маменко О. М., Портяник С. В. Економіка природокористування: підручник / О.М. Маменко, С.В. Портяник; Харківська держ. зоовет. академія. Харків, 2017. 286 с.
2. Економіка природокористування. Коренюк П.І., Федулова С.О. Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2014. 274 с.
3. Економіка природокористування: підручник /Хвесик М.А., Рогач С.М., Кулаєць М.М., Ільків Л.А., Авраменко Т.П. Київ : КомПринт, 2016. 341 с.

Допоміжна література

4. Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки». Урядовий кур'єр (Додаток). 2001. № 43. С.1.
5. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» №1264-ХІІ від 25 червня 1991 року зі змінами і доповненнями. Відомості Верховної Ради. 1991. № 41. С. 546.
6. Борейко В.І. Економіка довкілля та природокористування: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2011. 255 с.
7. Воронцова А.С. Системно-структурний аналіз екологічного оподаткування країн Європи. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. Том 31 (70). № 6, 2020.
8. Галушкіна Т.П. Економіка природокористування : навч. посіб. Харків. Бурун Книга. 2008. 480 с.
9. Данилишин Б.М. Економіка природокористування: підручник. Київ, Кондор, 2010. 464 с.
10. Економіка довкілля і природних ресурсів: навчальний посібник / за заг. ред. П. Т. Бубенка; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2014. 280 с
- 11.Економіка природокористування: стан, проблеми, перспективи: Збірник наукових праць за матеріалами ІІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (м. Ірпінь, 13 – 20 березня 2017 р.). Ірпінь: УДФСУ, 2017. 254 с.
12. Економічні розрахунки в природоохоронній діяльності: навч. посіб. / С. С. Рижков, А. М. Мозговий, С. М. Літварк, О. А. Літвак, Н. В. Гурець; під заг. Ред.. проф. С. С. Рижкова. 2-ге вид. Миколаїв: НУК, 2016. 228с.

13. Ковалів О.І. Головна неврегульована в Україні передумова погіршення якісного стану природних об'єктів. Збалансоване природокористування. Науково-практичний журнал. №4. 2020. С. 5-16.

14. Коренюк П. І., Федулова С. О. Економіка природокористування : навч. посіб. Дніпропетровськ : Акцент ПП, 2014. 274 с

15. Купінець Л.Є. Діджиталізація інформаційного забезпечення інвестиційно-інноваційної політики природокористування України. Науковий погляд: економіка та управління, №3 (69). 2020. С. 91-96.

16. Мареха І.С. Аксіологічна інваріанта раціонального природокористування. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». № 5. 2019. С. 140-143.

17. Мединська Н.В. Економічний механізм природокористування в умовах децентралізації: сутнісна характеристика, типи, ієрархія. Економіка та держава. 2022. № 2. С. 97-102.

18. Мельник Л.Г. Екологічна економіка: підручник. 3-тє вид., випр. і допов. Суми : Університетська книга, 2018. 367 с.

19. Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження «Витрати на охорону навколишнього природного середовища та екологічні платежі». Державна служба статистики України, 2017. 14 с.

20. Удосконалення інформаційного забезпечення як складової системи управління розвитком екологізації секторів економіки : наукова доповідь / Л.Є. Купінець, О.М. Шершун ; НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. Одеса : ІПРЕЕД НАНУ, 2019. 46 с.

21. Шаравара В.В. Економіка природокористування: лабораторний практикум / В.В. Шаравара, І.Б. Любинська, І.П. Касіяник. Кам'янець-Подільський : ПП Мошинський, 2010. 96 с.

22. Шершун О.М. Адаптація інформаційного забезпечення природоохоронного управління до міжнародних вимог. Наукова конференція молодих вчених Одеського державного екологічного університету. 25-29 травня 2020 р., Україна, м. Одеса. С. 163.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Офіційний сайт Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України <https://mepr.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Державної екологічної інспекції <https://www.dei.gov.ua/>

3. ЕкоСистема- національна онлайн-платформа, яка містить актуальну інформацію про стан довкілля <https://eco.gov.ua/>

4. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Національного університету водного господарства та природокористування. URL : <https://ep3.nuwm.edu.ua/>

5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6). URL: <http://www.libr.rv.ua/>

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність працювати автономно.

Дедлайни та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем.

Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: <https://nuwm.edu.ua/files/1299/--/2012/-----.pdf>.

Зокрема, здобувачі вищої освіти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з програмними результатами даного освітнього компоненту, які зазначені вище, та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, передбачає позбавлення студента подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи з Академічної доброчесності викладені на сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Студент зобов'язаний дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті, та якими вони мають керуватися у своїй діяльності: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/1/Кодекс%20честі%20студентів%20зах.pdf>.

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo->

Документи з Академічної доброчесності викладені на сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Вимоги до відвідування

Лекції та лабораторні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі згідно розкладу.

Консультації будуть проводитися онлайн за допомогою Google Meet за кодом у домовлений зі студентами час.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Лектор

Костриченко В.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Автор

Доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Валентина КОСТРИЧЕНКО

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1108 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00